

**Is in bewerking. Wordt nog gecorrigeerd en aangevuld.**

20 November 1906

Helmond, den 20 Nov 1906

L. Bezemer & Zonen

Den Weled.Heer G.H. Fabius  
Conservator v/h Nat Laboratorium  
Leiden

M

Hiermede berichten wij U alsdat wij de stoommachine willen accepteeren voor de somma van f 300.- franco op wagon Utrecht, met de voorwaarden alsdat wij de machine in werking kunnen komen bezichtigen en UEd dan zelf de tijd wilt bepalen wanneer dit kan plaats hebben.

Hoogachtend  
UEd dienstwaardig  
(wg) L.Bezemer & Zn

24 November 1906

Schiedamsche Kunstsmederij en Machinefabriek

Schiedam, 24 November 1906

Natuurkundig Laboratorium, Leiden.

M.H.

In vervolg op het onderzoek, dat door ons gedaan is naar de door U ten verkoop aangeboden Westinghouse Machine, deelen wij U mede dat met het oog op de diverse onderdeelen die wij verplicht zijn te vernieuwen, alsook op de noodzakelijkheid om de cilinders geheel uit te boren, wij bereid zijn voor genoemde machine een bedrag van f 255,- zegge: twee honderd vijf en vijftig gulden te geven.

Wij veronderstellen alsdan, dat ook de olie separateur bij de Machine wordt geleverd.

Uwe decisie tegemoet ziende, teekenen wij, met de meeste hoogachting

Schiedamsche Kunstsmederij en Machinefabriek  
v/h G.J. Vincent & Co  
(wg) Bleek (?) Dir

1 December 1906

Leiden, 1 December 1906

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Natuurkundig Laboratorium Leiden

Mijne Heren,

Wij ontvingen Uwen geeerde dd. heden en bevestigen ons telefonisch onderhoud van zooeven, waarbij U met ons voorstel genoeg naamt, om de machine aan de Heeren Bezemer & Zonen geheel door onze bemiddeling te doen verzenden.

Wij sluiten hierbij den vrachtbrief, waarop wij U beleefd verzoeken het gewicht in te vullen, ook aan de achterzijde te vermelden, of de zending al dan niet franco plaats vindt.

Hoogachtend,  
"Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij"  
(wg) ???

6 April 1908

6 April 1908

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Physisch Kabinet Leiden

Mijne Heeren,

Naar aanleiding van Uwe mondelinge aanvraag offereeren wij U de constructie van U staal, tot ondersteuning van een drijfwerk, volgens ontvangen aanwijzing, tot den totaalprijs van f 105.- in totaal, ter plaatse opgesteld.

Hoogachtend  
"Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij"  
(wg) ???

10 April 1908

10 April. '08

Kon.Ned. Grofsmederij  
Leiden

Bij dezen heb ik de eer u mede te deelen, dat wij van de offerte overeenkomstig uw schrijven van April ll. geen gebruik zullen maken aangezien wij de prijs te hoog vinden.

Hoogachtend  
(wg) C.A. Crommelin

9 Juli 1909

Leiden, 9 Juli 1909

den Hoogedelgestr. Heer  
Hoofdingenieur v/h Stoomwezen  
7<sup>de</sup> district  
's Gravenhage

Naar aanleiding van uw geeerd schrijven ds 2 Juli heb ik de eer U mede te deelen, dat de datum van 27 Juli, op welken U ons verzoekt onzen bedrijfsketel voor inwendig onderzoek, valt in den tijd dat ons personeel vacantie heeft. Het onderzoek op dien datum zou voor verscheidenen van het personeel eene onderbreeking van hun verlof wegens uitbikken enz. eischen, welke wij gaarne zouden voorkomen. Daarom zou ik U wel beleefd willen verzoeken of het niet mogelijk is, het inwendig onderzoek te stellen in de week na 21 Aug., gelijk dit in vorige jaren op overeenkomstige tijden heeft plaats gehad.

Het zou ons verder zeer aangenaam zijn indien wij voor het einde der volgende week Uwe beslissing in dezen zouden kunnen vernemen.

Hoogachtend  
Uwdwdr  
(wg) W.H. Keesom  
conservator Nat.Lab.

21 Juli 1909

Herman A. de Vries

Watergraafsmeer, 21 Juli 1909

Physisch Laboratorium  
Leiden

Weled.Heer

Voor eenige jaren heb ik voor U getaxeerd een Westinghouse Stoommachine en eene verticale stoomketel. Gelieve mij even te berichten of deze werktuigen intusschen van de hand zijn gedaan, zoo niet, of men bereid is, deze te verkoopen, in welk geval ik reflectant ben.

Hoogachtend,  
Uw dienstw.dien.  
(wg) p.o. A. de Vries

1 franco couvert

29 Juli 1909

Den Weled.Heer C.A. Crommelin  
Huize Heyenoord bij Arnhem

Weled.Heer,

In beleefd natwoord Uwer geachte, dd. 25 dezer, dank ik U beleefd voor de mededeeling.

Thans verneem ik gaarne waar ik mijne declaratie kan indienen, op de indertijd op Uw verzoek uitgebrachte taxatie.

Hoogachtend,  
Uw dienstw.dien.  
(wg) p.o. A. de Vries  
Watergraafsmeer, 29 Juli 1909

6 Augustus 1909

Den Heer Herman A. de Vries  
Watergraafsmeer

Leiden, 6 Aug.09

U gelieve de declaratie voor de door u verrichte taxatie in te dienen bij het natuurkundig laboratorium te Leiden.  
(wg) C.A. Crommelin  
conservator

29 Augustus 1911

Aan de Hoofdingenieur van het Stoomwezen  
's Gravenhage

29 Aug. 1911

Volgens Uw geacht schrijven van 18 Aug. ll. Nr 1244 zal het inwendig onderzoek van onzen stoomketel plaats hebben op 14 Sept. e.k.

Het zou ons zeer aangenaam zijn wanneer dit onderzoek wat eerder (bij voorkeur zoo spoedig mogelijk) zou kunnen plaats vinden, aangezien onze ketel op 't oogenblik voor het onderzoek gereed is, en uitstel van het onderzoek tot 14 Sept. voor ons beteekent: stil stand van een groot deel van het laboratoriumbedrijf.

Ik heb dus de eer U beleefd te verzoeken, zoover dit mogelijk is, het onderzoek zooveel mogelijk te willen vervroegen.

Hoogachtend  
(wg) C.A. Crommelin

4 October 1911

Leiden, 4 October 1911.-

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Hooggeleerde heer Prof. Dr. Kamerlingh Onnes  
Directeur van het Fysisch Kabinet  
Leiden

Hooggeleerde heer,

Wij hebben de eer hierbij toe te zenden planteekening van het eventueel te maken drijfwerk voor het aandrijven van eene transmissie pomp en bieden wij dit drijfwerk aan voor den prijs van fl. 570.-, inclusief hulp van een machinebankwerker bij de montage. Hulpwerklieden en metselwerk zijn niet in de opgave begrepen.

De levering zal omvatten:

- 4 zelfsmurende kussenblokken, systeem Sekkers.
- 1 frictiekoppeling met schijf.
- 6 Meter gepolijste drijfphas, dik 60 mm.
- 1 koppelbos.
- 1 stel leirollen op gegoten ijzeren stoelen met ankerbouten.
- 2 lederen drijfriemen, breed 100 mm.
- 1 riemschijf 1070 x 120 mm.
- 1 riemschijf 800 x 120 mm.
- 2 gegoten ijzeren wandconsoles met ankerbouten.
- 1 gegoten ijzeren console tot dracht der kussenblokken in de werkplaats.
- 2 U stalen liggers tot dracht der kussenblokken

Onder beleefde aanbeveling voor de uitvoering uwer orders teekenen wij

Hoogachtend  
"Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij"  
(wg) ???

1 bijlage

17 October 1911

Leiden, 17 Oct. 1911

M.H.

Het is in den vorigen winter voorgekomen, dat onze machinist door ziekte gedurende eenige weken aan de dienst onttrokken werd. Gasmotor en elektrische installatie kunnen door het overige personeel bediend worden. En bediening van de indertijd (ik meen in 1900) door u geleverde stoommachine (25 H.P.) en het stoken van onze stoomketel durven wij echter alleen aan een geroutineerd machinist toevertrouwen; te meer aangezien genoemde stoommachine ons uitstekend voldoet, en het ons zeer te bejammeren zou zijn, wanneer onbevoegde handen de deugdelijkheid van die werking zouden doen lijden, afgezien nog van het gevaar, dat een niet geheel deskundige bediening van een stoominstallatie steeds oplevert.

Dit overwegende, hebben wij ons dus gedurende bovenvermelde ziekte van onze machinist genoodzaakt gezien, ons stoombedrijf stop te zetten, tot groot ongerief van den dienst van het laboratorium.

Om dit in de toekomst te voorkomen, moeten wij trachten maatregelen te treffen, om in geval van ziekte van den machinist over een plaatsvervanger te kunnen beschikken.

Het is daarom dat ik u bij dezen kom vragen of u ons, in geval van ziekte van onzen machinist, met een machinist van uwe fabriek zoudt kunnen helpen, die mij dan voor eenigen tijd in tijdelijke dienst zouden kunnen krijgen.

Het is tot U, dat wij ons wenden, omdat het uwe fabriek is, die ons indertijd onze voortreffelijke machine geleverd heeft, en ik dus vermoed dat uw personeel met deze soort machines volkomen op de hoogte zal zijn.

Bij voorbaat dank zeggend voor de moeite, en gaarne Uw antwoord tegemoet ziende teeken ik mij,  
hoogachtend  
(wg) C.A. Crommelin

19 October 1911

MACHINEFABRIEK KINDERDIJK

Kinderdijk, 19 October 1911

Den WelEd.Geb.Heer C.A. Crommelin  
Leiden

WelEd.Geb.Heer!

Van den inhoud van Uw schrijven van 17 dezer namen wij goede nota en zagen wij daarin tot ons groot genoeg dat de door ons geleverde machine UEd. reden tot tevredenheid geeft.

Te allen tijde kunt U bij ons over een machinist disponeeren en is het slechts noodig dat U ons schrijft, eventueel seint waarop onmiddellijk iemand van hier afreizen kan, daar wij ruim voorzien zijn van jongelui die de zorgen voor ketel en machine op zich kunnen nemen.

Inmiddels Hoogachtend, Uw.dw.dr

Machinefabriek Kinderdijk  
(wg) Mark Lehn (?)

10 Februari 1912

Leiden, 10 Februari 1912.-

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Hooggeleerden Heer Prof. Dr. Kamerlingh Onnes,  
Hoogleeraar-Directeur van het Fysisch Laboratorium,  
Leiden

Hooggeleerde heer,

Wij hebben de eer U hierbij toe te zenden lichtdruktekening van het volgens de laatstgehouden bespreking gewijzigde drijfwerk.

De prijs voor het maken en monteeren van dit drijfwerk zal bedragen f 630.- (zes honderd dertig gulden), waarbij is gerekend dat uwerzijds een metselaar wordt beschikbaar gesteld voor het hakken van de noodige gaten inde muren.

Onder beleefde aanbeveling teekenen wij

Hoogachtend  
"Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij"  
(wg) ???

1 lichtdruk L17 a 135

24 Juni 1912

24 Juni 1912

Den Heer Landheer  
Rotterdam

M.

Bij dezen heb ik de eer U mede te delen, dat bij het laatste ketelonderzoek gebleken is, dat verscheidene vlampijpen van de door U in 1904 geleverde stoomketel voor stoomverwarming van Arends, Meillaer en Evers, bijna geheel doorgeroest zijn.

Ik verzocht u derhalve zoo spoedig mogelijk een monteur te zenden, ten einde de noodige vlampijpen uit te snijden, waardoor wij in de gelegenheid zullen zijn het onderzoek naar de binnenste vlampijpen voort te zetten aangezien wij tot dusver alleen de bovenste hebben kunnen onderzoeken. Daarna zal dan vastgesteld kunnen worden hoevele vlampijpen er vernieuwd zullen moeten worden.

Hoogachtend,  
(wg) C.A. Crommelin  
Conservator

26 Juni 1912

Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

Rotterdam, 26 Juni 1912

Aan de Directie v/h Nat. Laboratorium,  
Leiden

WelEd. Hooggel. Heer!

In bezit van Uw geëerd schrijven d° 24 dezer, hebben wij de eer U te melden, dat wij zoo spoedig mogelijk een monteur zullen zenden om de vlampijpen uit te nemen.

Met hoogachting

Uwdwdr

Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

(wg) B. Landheer

2 Juli 1912

Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

Rotterdam, 2 Juli 1912

Aan de Directie v/h Nat. Laboratorium der Rijks-Univ.

Leiden

WelEd. Hooggel. Heer!

Onze monteur meldt ons, dat hij twee vlampijpen uitgenomen heeft en deze onderzocht; naar het schijnt, zijn alle pijpen eenigszins aangetast, doch zullen waarschijnlijk nog wel een paar jaar mee kunnen, vóór er lekkage zal komen. Zooals wij vernemen, zult U dit echter nog nader laten beoordeelen door het Rijks-Stoomwezen! Aangezien echter, wanneer eenmaal putjes aanwezig zijn, nooit met zekerheid te zeggen is wanneer de eerste lekkage zal komen, en het groote stoornis in het bedrijf zou geven, indien midden in den winter een lek ontstond en vlampijpen moesten worden verwisseld, zou het, denkt ons, wel aan te bevelen zijn ineens alle vlampijpen te vernieuwen; dit is een zekere oplossing, die wel niet is de goedkoopste, doch zeker de beste weg. Gaarne zullen wij Uw Eerv. besluit vernemen.

Met hoogachting

Uwdwdr

N.V. Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

(wg) B. Landheer

4 Juli 1912

4 Juli 1912

Rott. Centr. Verw. Mij

Dir. B. Landheer

M.H.

In antwoord op uw schrijven van 2 Juli ll. deel ik u mede, dat ik met u van meening ben, dat de rationeelste oplossing is, het vernieuwen van alle vlampijpen.

Gaarne zou ik zo spoedig moegelijk daarvan prijsopgave van U ontvangen.

Hoogachtend,

(wg) C.A. Crommelin

Conservator

6 Juli 1912

Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

Rotterdam, 6 Juli 1912

Aan de Directie v/h Nat. Laboratorium,

Leiden

WelEd. Hooggel. Heer!

In antwoord op Uwen geëerde, d° 4 dezer, hebben wij de eer U te melden dat wij het vernieuwen van alle vlampijpen, incl. het uitnemen der oude, kunnen aannemen voor den prijs van:

Tweehonderd vijftig Gulden, zegge: F 250.-

waarin niet is inbegrepen het wegnemen en weder aanbrengen van een deel metselwerk, voor het geval dat dit mocht noodig blijken!

Met hoogachting

Uwdwdr

(wg) B. Landheer

Rotterdamsche Centrale Verwarmings-Mij

*niet gegund*

15 Juli 1912

Monhemius & Haentjens

Leiden, 15 Juli 1912

Den Weledel Zeergel. Heer

Dr. C.A. Crommelin.

ALHIER

M.H.

Ingevolge Uw telefonisch onderhoud dt: 12 ct. Hebben wij de eer U aan te bieden: ten behoeve van den verwarmingsketel in het Natuurkundig Laboratorium : het uitsloopen der oude vlampijpen, het inzetten van 24 stuks nieuwe voor den totaalprijs van: F 230.- . (Zegge twee honderd en dertig gulden).

In dezen prijs is het reinigen en bikken van den ketel niet begrepen.

Hopende met Uw gewaardeerde opdracht te mogen worden vereerd teekenen wij

Hoogachtend

Machinefabriek "Overrijn"

Monhemius & Haentjens

(wg) A. Haentjens

16 Juli 1912

Monhemius & Haentjens

Leiden, 16 Juli 1912

Den Weledel Zeergel. Heer

Dr. C.A. Crommelin.

ALHIER

M.H.

Hiermede zeggen wij U dank voor de opdracht tot het leveren en inzetten van 44 stuks nieuwe vlampijpen en zullen met de werkzaamheden op de door U aangegeven datum beginnen.

Hoogachtend

Machinefabriek "Overrijn"

Monhemius & Haentjens

(wg) W.A.J. Monhemius



16 Juli 1912

Monhemius & Haentjens  
Leiden

16 Juli 1912

M.H.

In antwoord op uw schrijven van 15 Juli ll. heb ik de eer U mede te deelen, dat ik U de in deze offerte bedoelde levering opdraag voor den prijs van f 230.-

De werkzaamheden kunnen beginnen 19 Augustus.

Hoogachtend

(wg) C.A. Crommelin.

2 December 1912

2 Dec. 1912

Den Heeren Hudig en Pieters  
Hoek van Holland

In antwoord op Uw schrijven van 1 dezer kan ik U mededeelen, dat de zending van de Heeren Williams en Co bevat

Een onderdeel van een stoomperspomp ter waarde van £ 21.- of f 252.-

Naar Leiden te vervoeren per schipper, indien dat mogelijk is, anders per Holl. Spoor.

Het lijkt mij niet waarschijnlijk dat H.H. Verificateurs deze goederen zullen aanhouden; wanneer dit echter toch het geval mocht zijn, gelieve U mij dit te melden.

Tenslotte gelieve U de verzending naar Leiden in dier voege te doen geschieden, dat de zending aan het Natuurkundig Laboratorium en niet bij mij aan huis worden bezorgd.

Hoogachtend

(wg) C.A. Crommelin

conservator Nat.Lab

19 December 1912

Leiden, 19 December 1912

Den weledelhooggeleerden Heer Prof. Dr. A..P.N. Franchimont  
Leiden

Hooggeachte Professor,

Naar aanleiding van een gebrek, dat onze stoommachine vertoont, zoude ik die stoommachine gaarne aan een indicateur-onderzoek onderwerpen. Nu heb ik gehoord, dat uw laboratorium in het bezit is van zulk een indicateur. Mijn beleefde vraag is: zou ik uwen indicateur wellicht voor korten tijd te leen mogen hebben? Wij bezitten er geen en aangezien zulk een onderzoek uiterst zelden voorkomt, zou het voor ons zeer kostbaar zijn ons voor dit eene speciale geval zoo'n instrument aan te schaffen.

Gaarne uw antwoord tegemoet ziende en u bij voorbaat dankend voor de te nemen moeite, heb ik de eer te zijn, met de meeste hoogachting,

Uwe dw.dr.  
(wg) C.A. Crommelin  
conservator

22 Mei 1913

Natuurkundig Laboratorium der Rijks-Universiteit te Leiden

Leiden, 22 Mei 1913

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Antwoord op schrijven van:

M.H.

Het zou mij aangenaam zijn zoo spoedig mogelijk prijsopgave te ontvangen aangaande het aanbrengen van een binnenpijp met zaagsneden in den stoomdamp van onzen stoomketel ter beveiliging van de machine bij eventueel overkoken van den stoomketel.

Hoogachtend,  
Uw . dw.  
(wg) C.A. Crommelin

27 Mei 1913

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Leiden, 27 Mei 1913

Natuurkundig Laboratorium der Rijks-Universiteit Leiden

Mijne heeren,

Ingevolge uw schrijven dd. 22 dezer hebben wij de eer te berichten, dat de kosten van het maken, leveren en ter plaatse aanbrengen van een roodkoperen binnenpijp met zaagsneden in den stoomdamp van uwen ketel zullen bedragen f 53.75 (drie en vijftig gulden vijf en zeventig cent).

Onder beleefde aanbeveling teekenen wij  
Hoogachtend  
“Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij”  
De Dir. b/a  
(wg) A.Touw

1 Juni 1913

Natuurkundig Laboratorium der Rijks-Universiteit te Leiden

Leiden, 1 Juni 1913

Koninklijke Nederlandsche Grofsmederij

Antwoord op schrijven van: 27 Mei 1913

Mijne heeren,

Naar aanleiding van uwe offerte vervat in bovenaangehaald schrijven heb ik de eer u op te dragen: het maken, leveren en ter plaatse aanbrengen van een roodkoperen binnenpijp met zaagsneden in den stoomdomp van onzen stoomketel voor den prijs van f 53.75 (drie en vijftig gulden vijf en zeventig cent).

Hoogachtend  
(wg) C.A. Crommelin  
conservator

19 September 1913

Monhemius & Haentjens

Leiden, 19 September 1913

Den WelEdel Zeergel. Heer  
Dr. C.A. Crommelin.  
ALHIER

M/H.

Naar aanleiding van Uw telefonisch onderhoud hebben wij de eer \u te berichten, dat de reparatie onkosten van den ketel van het Natuurkundig Laboratorium op f 340.- (zegge drie honderd en veertig gulden) Zullen komen. Precies is het bedrag natuurlijk niet op te geven, maar het zal naar onze begrooting niet ver daarvan verwijderd zijn.

Inmiddels teekenen wij onder beleefde aanbeveling.

Hoogachtend

Machinefabriek "Overrijn"  
Monhemius & Haentjens  
(wg) W.A.J. Monhemius

*Bovengenoemd bedrag betreft alleen het stuk in den ketel. Indien U bedragen der andere reparaties eveneens wenscht te weten, willen wij U dit gaarne doen toekomen.*  
W.